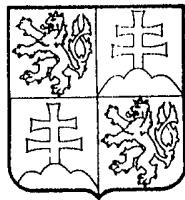

ČESKÁ A SLOVENSKÁ
FEDERATIVNÍ
REPUBLIKA
(19)

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

ZVEŘEJNĚNÁ PŘIHLÁŠKA VYNÁLEZU

(12)

(21) 02021-74

(13) A3

(51) H 01. J 1/20

(22) 20.03.74
(32) 20.03.73
(31) 73/2313911
(33) DE

(40) 11.06.91

(71) International Standard Electric Corporation, New York, US

(72) Andrej Wolfram, Krummhárd, DE
Nill Eberhard, Esslingen, DE
Schmidt Peter, Denkendorf, DE

(54) Rychle nažavovaná katoda pro obrazovky, zejména pro televizní obrazovky

(57)
Katoda je sestavena z katodové trubice (1) a upevněna držákem (5) na isolaciální nosném kroužku (6), přičemž jeden její konec je uzavřen kloboučkem (2) nesoucím emisní vrstvou (3) a do druhého, otevřeného konce je zasunut žhavicí člen (4), pokrytý izolační vrstvou. Povrch katodové trubice (1) je tepelně dobře vyzařující a žhavicí člen (4) je u uzavřeného konce katodové trubice (1). Poměr délky katodové trubice (1) k délce účinné části žhavicího členu (4) je nejméně 2 : 1, žhavicí drát žhavicího členu (4) je kryt isolaciální vrstvou, zbarvenou jednotně do tmavy, která vyzařuje temné záření, přičemž povrch vnitřní strany katodové trubice (1) je neodrazivý pro teplo nejméně v oblasti žhavicího členu (4).

2021-74

- 2 -

Vynález se týká rychle nažhavované katody pro obrazovky, zejména pro televizní obrazovky, která je sestavena z katodové trubice, upevněné dříkem na isolačním nosném kotouči, jejíž jeden konec je uzavřen kloboučkem, nesoucím emisní vrstvu, a do jejíhož druhého, otevřeného konce je zasunut žhavicí člen, pokrytý isolační vrstvou a u které dále povrch katodové trubice je dobře tepelně vyzařující, například začerněný, a žhavicí člen je soustředěn blízko u uzavřeného konce katodové trubice, tedy v blízkosti emisní plochy.

Taková katodová soustava je u dnešních obrazovek známá a obvyklá. Konstrukce katody, která je sestavena z katodové trubice upevněné dřžákem na isolačním nosném kotouči, jejíž jeden konec je opatřen kloboučkem, který nese emisní vrstvu, a do jejíhož druhého, otevřeného konce je zasunut žhavicí člen opatřený isolační vrstvou, je znázorněna a popsána na obr. 4, str. 676 článku K.M.

Tischera: "Die Oxydkathoden in der Bildröhre und ihre Probleme", v časopisu "Funkschau" 39 Jg. (1976), sešit 21, str. 675...677, jako vše směrová katoda. U takové katody vyzařuje povrch katodové trubice

dobře teplo, například je začleněn, a žhavicí člen je soustředěn v blízkosti uzavřeného konce katodové trubice, tedy v blízkosti emisní plochy, jak je to také popsáno ve francouzském pat. spisu č. 1 504 694 odpovídajícím DE-OS 1 564 462. Podle návodu tohoto pat. spisu se pro zamezení přehřátí katody nanese na výejší stranu katodové trubice silná černá vrstva, kterou se zlepší schopnost katody vyzařovat teplo. Kromě toho se vnitřní strana nosného válce rovněž opatří černou vrstvou, aby mohla lépe přijímat teplo vyzařované z katody. Takové vrstvy se jednak technologicky obtížně nanášejí a jednak při delším provozu mají sklon k odpráskávání. Kromě toho zvětšují hmotnost katody a tím opět dobu nažhavení.

Úlohou vynálezu nyní je dosáhnout dalšími přídavnými opatřeními, které se týkají konstrukce katody, dalšího zkrácení doby nažhavování katody a tím ještě rychleji dosáhnout provozní pohotovosti obrazovky. Toho se podle vynálezu dosáhne spolupůsobením funkce shora uvedených známých členů katody s úhrnem následujících znaků, které jsou o sobě známy:

- 1) Poměr délky katodové trubice k délce účinné části žhavicího členu je nejméně 2 : 1.

- 2) Žhavicí ~~šísk~~ drát žhavicího členu je pokryt izolační vrstvou, zbarvenou jednotně do tmava a vyzářující tmavé záření.
- 3) Povrch vnitřní strany katodové trubice je nejméně v oblasti zasunutého žhavicího členu neodrazivý pro teplo.

K prvnímu znaku významkové části poukazujeme na DE-PS 791 091, jehož obr. 3 znázorňuje katodu s katodovou trubicí rozdělenou na dva díly. Do horní části, sousedící s emisní plochou, je zasunut žhavicí člen, jehož délka je menší než polovina celé katodové trubice. Dolní část katodové trubice je chráněna proti záření, vycházející ze žhavicího člena, keramickou vložkou, přičemž mezi oběma částmi může být ještě upraven tepelný odpor z invaru. Jako materiál pro katodovou trubici je přitom užito tantalu nebo zirkonu, přičemž popsaná konstrukce má sloužit k tomu, aby hořní část byla udržována na teplotě vhodné pro emisi a dolní část na teplotě vhodné pro absorpci plynu.

Pro druhý znak významkové části se poukazuje na USA pat. spis č. 3 195 004, kterému částečně odpovídají DE-AS 1 141 338 a francouzský

pat. spis č. 1 296 399, které se týkájí isolačních povlaků pro žhavicí drát žhavicích členů, přičemž tyto povlaky vysílají černé záření. V USA pat. spisu se pro to udávají dvě rozdílná provedení. Podle jednoho se ke kysličníku hliníku, tvořícímu isolační materiál, přimísí částice wolframu a tato směs se nanese a jako jediná isolační vrstva. K tomu se pak vysvětluje, že tyto povlaky mohou být použity jen tehdy, jestliže lze připustit nízké isolační odpory a tím svodové proudy mezi topným vláknem a katodou. Podle druhého provedení, které odstraňuje tyto nevýhody, má pak na topný drát být nejdříve nanese na bílá vrstva z čistého kysličníku hliníku a přes ni temně zbarvená vrstva.

K třetímu znaku významkové části se poukazuje na DE-AS č. 1 147 325, který odpovídá USA pat. spisu č. 3 622 211. Zde má být na vnitřní straně trubicové katody, jejíž vnější strana nese emisní vrstvu, nanesena vrstva dobře absorbujícího teplo, například ze slitiny chromu, železa a niklu nebo z hliníku, chromu nebo uhlíku. Žhavicí člen je přitom povlečen dvouvrstvovou isolační vrstvou podle USA pat. spisu č. 3 195 004.

Jestliže se všech těchto o sobě známých znaků užije současně u jedné katody, pak není výsledkem součet vlastností, známých při použití jednotlivých znaků, nýbrž tyto znaky vykazují vzájemnou komplexní závislost, pročež pro dosažení optimálních výsledků je třeba při změně jednoho parametru změnit také k hodnoty druhých parametrů.

Další podstatná výhoda katody podle vynálezu záleží v tom, že může být prakticky zhodovena stejnými nástroji a zařízeními, jichž se používá pro dosud používané a shora popsané katody. To znamená značnou finanční úsporu.

Vynález bude nyní blíže vysvětlen na příkladu provedení v souvislosti s výkresy.

Obr. 1 znázorňuje známou konstrukci nepřímo žhavené katody.

Obr. 2 znázorňuje konstrukci katody podle vynálezu.

Obr. 3 je diagram vysvětlující tepelní profil katod podle obr. 1 a 2.

Katoda znázorněná v obr. 1 sestává z katodové trubice 1, na jejímž jednom konci je navářen klobouček 2 z niklu, který je známým způsobem

zvláště dotován. Čelní strana kloboučku 2 je pokryta vlastní emisní vrstvou 3, emitující elektrony. Uvnitř katodové trubice 1 je žhavicí člen 4, který vyplňuje přibližně celou délku katodové trubice 1.

Celé uspořádání, tj. katodová trubice 1 s kloboučkem 2 a žhavicím členem 4 je upevněno na kotouči 6 za pomoci držáku 5, který je znám v různých tvarech provedení a může být jednodílný nebo vícedílný.

Když se u takové konstrukce anody nanese průběh teploty v závislosti na délkovém rozmezru katodové trubice, 1, dostane se rozložení teploty odpovídající křivce K1 v obr. 3.

Je zřejmé, že maximální teplota v zakmitaném stavu, tj. ve stacionárním provozním stavu katody není na emisní vrstvě, nýbrž katodová trubice 1 je daleko silněji zahřívána na jiných místech než je zapotřebí pro dosažení optimální emise na emisní vrstvě 3.

Je také patrno, že v případě takové prostorově rozložené teploty ani při analogickém pozorování časového průběhu teploty není to emisní plocha, která nejdříve dosáhne své provozní hodnoty.

U provedení katody podle obr. 2 je zachována geometrie katodové trubice 1 s kloboučkem 2 a emisní vrstvou 3. V katodové trubici 1 je žhavicí člen 4, jehož účinná délka je rovna L_n. Tato délka L_n je asi polovinou nebo ještě menší než je délka L_k katodové trubice (obr. 3). Tím je myšlené těžiště tepelného zdroje, tj. topného členu 4 velmi těsně u emisní vrstvy.

Tím, že kromě toho je žhavicí člen 4 pokryt temnou isolační vrstvou, a že katodová trubice 1 je uvnitř při nejmenším v oblasti žhavicího členu 4 vytvořena neodrazivě, dochází k dobrému převádění tepla ve směru k emisní vrstvě.

Ve spojení s příslušným tmavým zbarvením nebo/a zdrsněním vnějšího povrchu katodové trubice 1 se dosáhne toho, že konečná teplota, tj. pracovní teplota emisní vrstvy 3, nepřekročí žádanou hodnotu.

Ve svém úhrnu a ve vzájemné závislosti působí opatření podle vynálezu tak, že teplotní rozložení probíhá podle křivky K2 podle obr. Z3. Žhavicí člen 4 podle vynálezu nepotřebuje větší topný příkon než dosavadní člen podle obr. 1, avšak konečné teploty emisní vrstvy se dosáhne již po

několika sekundách. Jak ukazuje křivka K2 v obr. 3, nedochází také k nadměrným teplotám, jako v křivce K1.

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY A OBJEVY	
PV	CAS.
10	OSOB / POUZDRO
PRIM	UTVAR
TRUB	VÝRIZ

03. IX. 81

K
DOŠLO

041416
ČJ:
PT 2021-74

P A T E N T O V É N Á R O K Y

1. Rychle nažhavovaná katoda pro obrazovky, zejména pro televizní obrazovky, která je sestavena z katodové trubice, upevněné držákem na isolačním nosném kotouči, jejíž jeden konec je uzavřen kloboučkem, nesoucím emisní vrstvu, a do jejíhož druhého, otevřeného konce je zasunut žhavicí člen, pokrytý isolační vrstvou a u které dále povrch katodové trubice je dobře tepelně vyzačující, například začerněný, a žhavicí člen je soustředěn blízko u uzavřeného konce katodové trubice, tedy v blízkosti emisní plochy, vyznačující se tím, že poměr délky katodové trubice (1) k délce účinné části žhavicího členu (4) je nejméně 2 : 1, žhavicí drát žhavicího členu (4) je pokryt isolační vrstvou, zbarvenou jednotně do tmavé a vyzačující temné záření, a povrch vnitřní strany katodové trubice (1) je neodrazivý pro teplo nejméně v oblasti žhavicího členu (4).

Zastupuje:

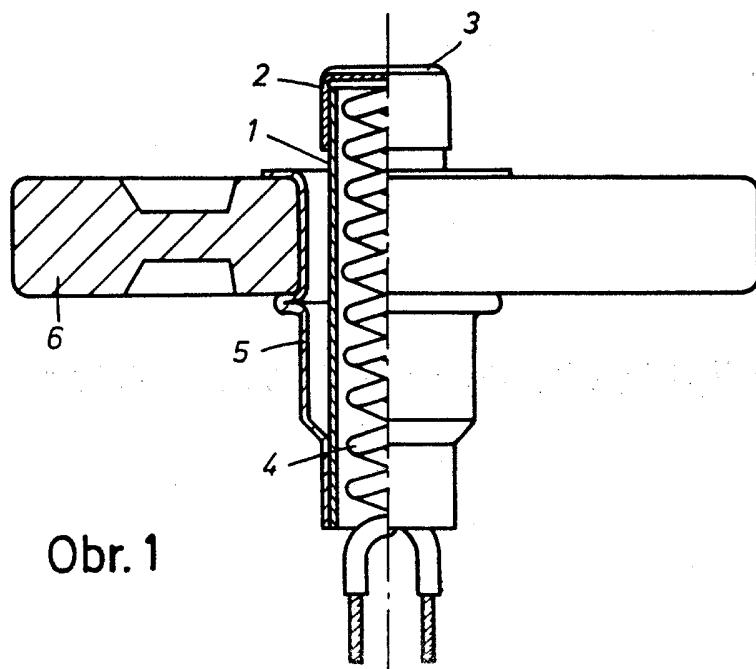
MUDr. Karel Petržílková

A. S.

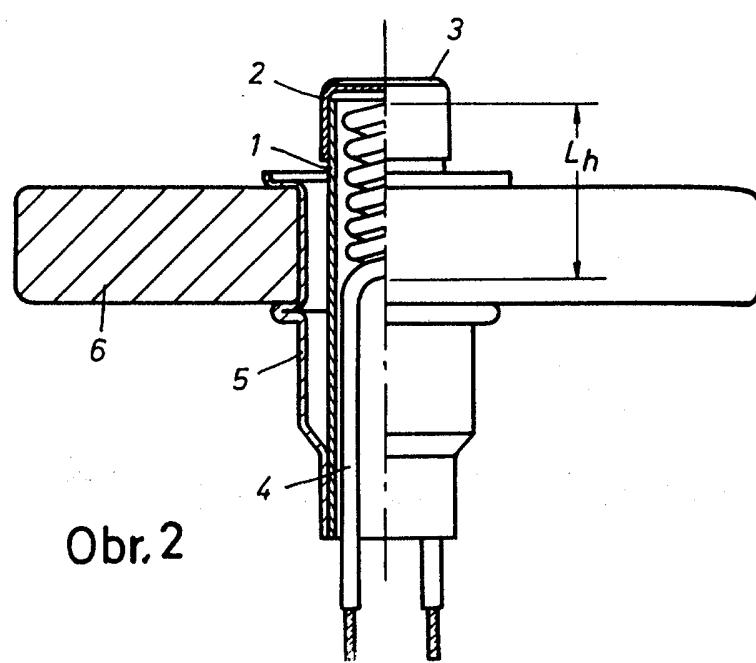
39 876/Ln
Dr. Petržílková

15762

V PV 2021-74

Obr. 1

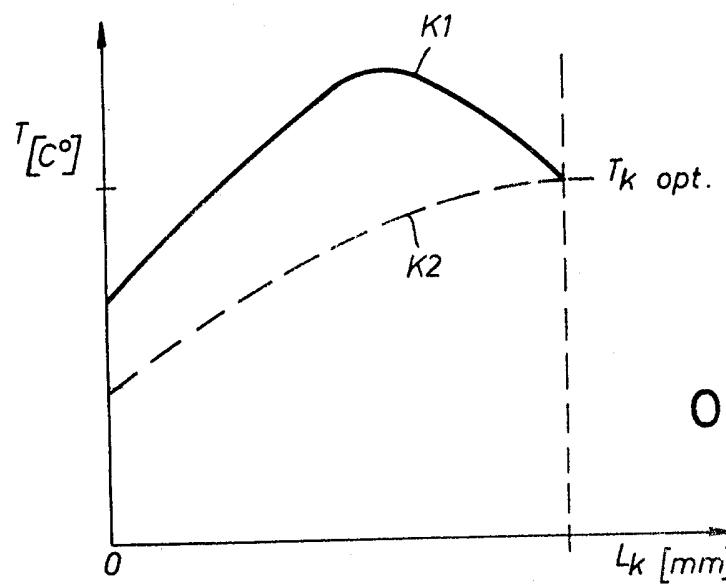

Obr. 2

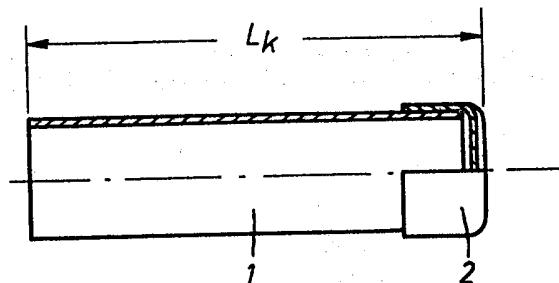
6-7

16702

PV 2021-74

Obr.3

Kuny